“Atrevéndonos a valorar o valioso”

PROXECTO INTERCENTROS E INTERETAPA DE FILOSOFÍA PARA NENAS E NENOS

TEMA: OS VALORES ÉTICOS TRABALLADOS DESDE DESDE A BIBLIOTECA

IES PLURILINGÜE FONTEXERÍA DE MUROS
CEIP FELIPE DE CASTRO DE NOIA
CEIP PLURILINGÜE PEPE DE XAN BAÑA DE SANTA COMBA

PLAN LÍA de Bibliotecas Escolares IV CONCURSO DE TRABALLOS POR PROXECTOS baixo a coordinación (ou coa participación) da biblioteca escolar, en centros públicos non universitarios curso 2016/2017

MODALIDADE: 3. Proxectos de investigación intercentros, promovidos desde as bibliotecas de ata un máximo de tres centros de ensino co fin de desenvolver un proxecto común, de temática xeral ou científica.

MATERIA: VALORES ÉTICOS DE 3º DA ESO (1 HORA SEMANAL)

BLOGUE DO PROXECTO:
http://valoreseticosfontexeria.blogspot.com.es/

PREMER AQUI

A. INTRODUCIÓN

A1. Xustificación e planificación con referencia aos contidos curriculares, criterios e estándares de avaliación, así como competencias clave a desenvolver a través do proxecto.

O desenvolvemento curricular galego recoñece a necesidade de incorporar metodoloxías por proxectos ás prácticas docentes. Así, o Decreto 105/2014, do 4 de setembro, polo que se establece o currículo de educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia, no seu artigo 15, punto 2, recolle que *"a metodoloxía didáctica será fundamentalmente comunicativa, inclusiva, activa e participativa, e dirixida ao logro dos obxectivos e das competencias clave. Neste sentido prestarase atención ao desenvolvemento de metodoloxías que permitan integrar os elementos do currículo mediante o desenvolvemento de tarefas e actividades relacionadas coa resolución de problemas em contextos da vida real".*
Á súa vez, o Decreto 86/2015, do 25 de xuño, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na nosa Comunidade, recolle varias referencias a estas metodoloxías. Así no artigo 11, punto 9, contempla que *"para unha adquisición eficaz das competencias e a súa integración efectiva no currículo, deberán deseñarse actividades de aprendizaxe integradas que lle permitan ao alumnado avanzar cara aos resultados de aprendizaxe de máis dunha competencias ao mesmo tempo. Para isto, aproveitaranse as posibilidades que ofrecen as metodoloxías de proxectos, entre outras, así como os recursos e as actividades da biblioteca escolar".*
Partindo dos anteriores presupostos pedagóxicos e lexislativos, e contando coa nosa experiencia na realización de proxectos colaborativos nos anos anteriores propuxémonos para este curso o reto de achegar ás crianzas ao pensamento filosófico e ao pensamanto crítico.
O Departamento de Filosofía do IES Fontexería considera que a biblioteca de todo centro debe ser un eixo vertebador na acción de ensino-aprendizaxe. Desde esta premisa, programa o desenvolvemento de distintas materias no espazo da biblioteca non como un lugar para traballar excepcionalmente, senón como o espazo habitual para a aprendizaxe desde a investigación.
Neste curso e con motivo da aplicación da LOMCE comezouse, en 3º da ESO, a andaina dunha nova materia que ten como nome VALORES ÉTICOS. O feito de que esta materia tivese un currículo marcado, a diferencia da materia de Atención Educativa a partir da cal fixemos o proxecto anterior, acompañaba unha dificultade maior ao termos que adaptarnos ao marco legal. Pensamos que as crianzas (con isto referímonos especialmente ás de Infantil e Primaria) serían capaces de adentrarse no mundo da filosofía que non é o outro que o mundo do pensamento.
Pensar é una acción realizada a nivel cerebral que é natural dos seres humanos, e que nos permite analizar, responder, crear e cuestionar as situacións que a vida presenta. E se pensar é algo natural as nenas e nenos poden realizar esta tarefa reflexiva si contan coa axuda e motivación precisa. Mais somos conscientes que nun mundo onde nos convertemos en Homo Videns, onde estamos a reducir o pensamento á mera observación pasiva converténdonos nun consumidor pasivo de contidos prefabricados.
Por iso é preciso non esquecer que o obxectivo do pensamento non pode ser teórico

senón práctico: pensamos para actuar, para realizar accións. Heigegger manifestou o alarmante que podía ser un mundo sen reflexión e sen acción, é dicir sen pensamento. É preciso reflexionar sobre esta tarefa do pensar e impulsar un mundo de pensadoras e pensadores activas/os. Pola nosa experiencia sabiamos que o noso alumnado, independentemente da súa idade serían quen de desenvolver un pensamento complexo como lle denomina Edgar Morín.

Por outra banda na Introdución do currículo da materia di o seguinte: *"Apúntase, tamén, a oportunidade que brinda a materia para pór en práctica metodoloxías didácticas activas e contextualizadas que faciliten a participación do alumnado en traballos cooperativos, a realización de tarefas, a aprendizaxe baseada en problemas, o estudo de casos, o traballo por retos, etc., metodoloxías todas elas que lle confiren ao alumnado o papel de axente activo da súa propia formación."*

A partir de todo o anterior expuxemos ao alumnado de 3º da ESO a posibilidade de que, non só se mostrase os produtos no centro, senón tamén máis alá da nosa realidade concreta. Sendo ben valorada por eles a experiencia do traballo intercentros do ano pasado, comezamos un deseño dun novo proxecto co CEIP Felipe de Castro de Noia e do CEIP Pepe de Xan Baña de Santa Comba, para que, desde este nova materia, se puidesen traballar outros obxectivos e currículos noutras etapas na metodoloxía de proxectos.

Pretendiamos que o alumnado de secundaria gozase dun proxecto motivador que aumentase o seu interese polos contidos do tema proposto e polo propio proxecto en si. A formación do alumnado foi enriquecida con outra finalidade xeradora de autoestima e ilusión: ademais de portadores de coñecemento convertéronse en transmisores do saber. Partimos dos seguintes contidos do currículo:

- B5.3. Xustificación das normas xurídicas*.

  *Este contido vímonos na necesidade de adaptalo xustificando previamente a xustificación das normas éticas

- B5.4. Convencionalismo dos sofistas*

  *Este contido redirecionouse ao debate ético entre o relativismo e o universalismo éticos nos sofistas e Sócrates.

- B4.5. Deber moral da participación cidadá no exercicio da democracia.
- B4.6. Riscos de democracias que violen os dereitos humanos.
- B4.7. A Constitución española: valores éticos nos que se fundamenta e conceptos preliminares que establece.
- B4.8. Dereitos e liberdades públicas fundamentais na Constitución española.
- B4.9. Adecuación da Constitución española aos principios éticos da DUDH.
- B4.12. Estatuto de Autonomía de Galicia: título preliminar; título primeiro, capítulos I e II.

- B5.1. Relación entre ética e dereito.
- B5.7. Elaboración da DUDH e creación da ONU. Circunstancias históricas, obxectivos de ambos os acontecementos e papel da DUDH como código ético de conduta dos estados.
- B5.10. Problemas aos que se enfronta o exercicio dos dereitos civís e políticos da DUDH.

Partindo deste contidos e tendo os seus correspondentes estándares de aprendizaxe como obxectivo pretendiamos afondar na formación e adquisición de competencias. Así a competencia clave de aprender a aprender, que se potencia co traballo de investigación na biblioteca, ampliase coa de aprender a ensinar ou, cando menos, a motivar a outras nenas e nenos de infantil e primaria. Tamén fomentamos xunto a competencia de aprender a aprender como a de sentido da iniciativa e espírito emprendedor, pois coñecéndose como creadores de contidos permite o crecemento persoal, tanto na orde do exercicio dos procesos cognitivos como na do aprecio pola creatividade, o sentido crítico...

Esta relación entre grupos, que se facía a través dun blogue, no que se ían pendurando as tarefas ou retos promoveu o valor da formación en equipo, a necesidade de que todas e todos fixermos un traballo de calidade pois era unha aposta do grupo e non individual. Ademais o feito da exposición pública do seu traballo exerceu un carácter motivador na elaboración de traballos de maior calidade na que elas e eles se recoñecían. Todo isto serviunos para a mellora da competencia social e cívica.
O traballo previo para a elaboración da información axudaba ao coñecemento dunha das destrezas máis necesarias do noso tempo nunha sociedade da información: a escolla dunha información de calidade. A pescuda da información é máis accesible que nunca, mais, a elaboración de criterios que permitan discernir unha boa fonte doutra que non o é, converteuse nunha tarefa transversal de todo o sistema educativo. O alumnado aprende así a valorar a bibliotecas como un lugar de fontes escollidas con criterios rigorosos e profesionais o que aseguran a calidade das nosas fontes e, por ende, da información obtida. Pretendiamos trasladar estes criterios de pescuda da información ao mundo das Tics, co obxectivo dun uso consciente e científico da información virtual. Sumando o anterior ao achegamento ao uso do blogue, quixemos facer máis competentes ao alumnado no mundo dixital.

O proxecto non tería sentido e non acadaría riqueza sen a excepcional implicación e a total colaboración do alumnado e profesorado de infantil e primaria. Partindo da idea de que todo alumnado pode ser ensinado sobre calquera cuestión con independencia da súa

idade, pensamos que, ademais de afondar nas competencias anteriormente explicitadas, poderiamos colaborar na mellora da súa competencia en comunicación lingüística a partir do traballo textual co texto expositivo.
Non queriamos agochar, como fai en demasía na escola, os elementos de carácter máis irracionais ou emotivos polo que tentamos que o proxecto constara de propostas dirixidas a esa outra dimensión tan necesaria de traballar na escola a través da música, de debuxos animados, de comentarios no blogue e do visionado mutuo das solucións dos outros grupos.

O proxecto tiña como obxectivo ensinar a orixe dos valores éticos, o seu carácter convencional e a xustificación filosófica dos que na actualidade son considerados os mellores valores (igualdade, dignidade, liberdade...) da humanidade. Feita a anterior aproximación ao mundo da ética pretendiamos dar o salto á relación entre a ética e a política. Descubrimos cales son os códigos que regulan a nosa sociedade: Constitución, Estatuto de Autonomía e Declaración universal dos dereitos humanos. Analizamos os valores éticos que inspiran estes códigos para logo facer unha escolla dalgúns dos artigos analizando o seu grao de cumprimento na sociedade na que vivimos. Pescudabamos con isto último espertar o pensamento crítico e ao mesmo tempo manifestar a necesidade de aprender teoría para a praxe, para a acción.

Exemplo de texto nos videos-retos

Na materia de valores éticos debatimos sobre a importancia de argumentar na defensa dos valores que cremos mellores

E con estes obxectivos expostos nesta breve introdución comezamos unha andaina cognoscitivo-emocional onde as mestras e mestres disfrutabamos durante todo o proceso tanto como as crianzas.

A2. Calendario para as tarefas previstas

Despois da resposta afirmativa do alumnado se desexaban repetir o mesmo formato de traballo cos centros do ano pasado, no mes de outubro definimos nunha xuntanza o proxecto. A reunión partiu da presentación-proposta do alumnado de 3º da ESO que despois de coñecer os contidos, obxectivos e estándares de aprendizaxe elaboraron coa axuda-guia do profesor unha presentación proposta.
A estrutura do traballo era propoñer retos ou misterios que eles ían descubrindo co traballo de investigación na biblioteca.

O primeiro obxectivo foi comezar no mes de novembro e rematar no mes de abril ou principio de maio para que as tarefas retos puidesen ser adaptados ao desenvolvemento cognitivo-emocional da diversidade de alumnado a quen ia dirixido. O anterior fixo que a temporización para as respostas variou en función das dificultade das tarefas escollidas e dos ritmos distintos tendo en conta as distintas idades da nenas e nenos.

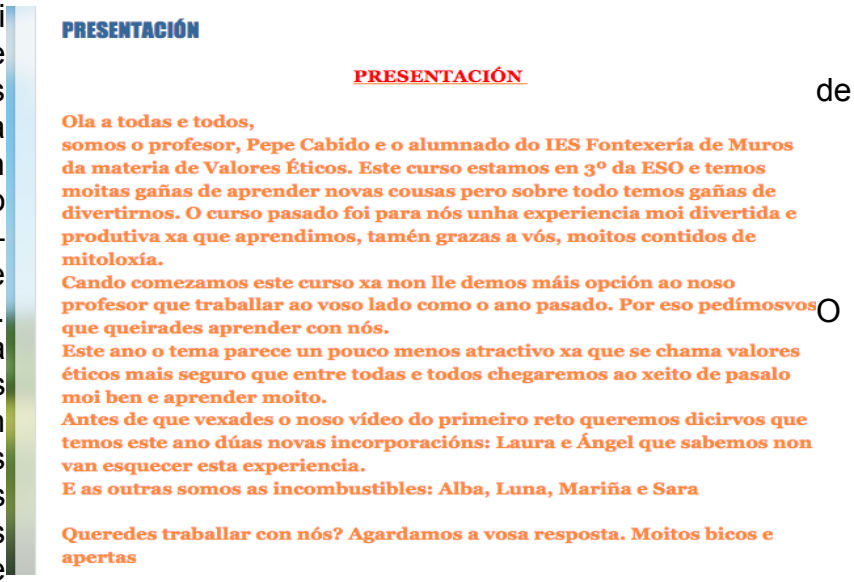

PRESENTACIÓN

PRESENTACIÓN

Ola a todas e todos,
somos o profesor, Pepe Cabido e o alumnado do IES Fontexería de Muros da materia de Valores Éticos. Este curso estamos en 3º da ESO e temos moitas gañas de aprender novas cousas pero sobre todo temos gañas de divertirnos. O curso pasado foi para nós unha experiencia moi divertida e produtiva xa que aprendimos, tamén grazas a vós, moitos contidos de mitoloxía.
Cando comezamos este curso xa non lle demos máis opción ao noso profesor que traballar ao voso lado como o ano pasado. Por eso pedímosvos que queirades aprender con nós.
Este ano o tema parece un pouco menos atractivo xa que se chama valores éticos mais seguro que entre todas e todos chegaremos ao xeito de pasalo moi ben e aprender moito.
Antes de que vexades o noso vídeo do primeiro reto queremos dicirvos que temos este ano dúas novas incorporacións: Laura e Ángel que sabemos non van esquecer esta experiencia.
E as outras somos as incombustibles: Alba, Luna, Mariña e Sara

Queredes traballar con nós? Agardamos a vosa resposta. Moitos bicos e apertas

de

O

En ocasións respodían ao cabo de tres semanas e outras veces era preciso máis tempo. Nalgunhas ocasións mentres se elaboraban as respostas propoñiamos outras actividades máis emocionais e divertidas para manter un contacto constante co proxecto.
Debemos recoñecer que por diferentes motivos ás primeiras respostas ao reto 1 demoraron máis tempo do desexable mais foi corrixido isto cunha intensa produción no segundo e terceiros trimestres.
A primeira publicación no blogue, que foi a presentación, é do 26 de outubro, o primeiro reto pendurouse o 28 de novembro e o remate co vídeo da xuntanza no Parlamento de Galicia (15 de xuño) e o material elaborado como produto final pendurouse o 20 de xuño foi o 20 de xuño.

A3. Alumnado e profesorado participante

ALUMNADO:

CEIP FELIPE DE CASTRO DE NOIA: ALUMNADO DE 4o DE EDUCACIÓN INFANTIL. Número: 20

CEIP PLURILINGÜE PEPE DE XAN BAÑA DE SANTA COMBA: ALUMNADO DE 1o e 2o DE EDUCACIÓN PRIMARIA. Número: 10

IES PLURILINGÜE FONTEXERÍA DE MUROS: ALUMNADO DE 2o DA E.S.O. Número:6

PROFESORADO:

IES PLURILINGÜE FONTEXERÍA DE MUROS:

- Xosé Cabido Pérez: Profesor de Filosofía
- Emiliano Morenza Doforno: Profesor de Filosofía
- Alfonso Blanco. Profesor de Latín e Dinamizador da Biblioteca.

CEIP FELIPE DE CASTRO:

- Maiuca Cortón Tesouro. Profesora de Educación Infantil

CEIP PLURILINGÜE PEPE DE XAN BAÑA

- Alicia Nimo Liboreiro. Profesora de Educación Primaria

A4. Organización para a súa realización

Ao ser unha materia nova partimos do estudo colectivo do currículo para coñecer contidos e os estándares. Logo disto o alumnado realiza unha proposta de traballo para a colaboración cos outros centros. A partir de aí elaboramos unha breve programación dos obxectivos que perseguiamos co alumnado dos outros centros.
Comezouse co alumnado na biblioteca investigando no inicio o nome da materia: valores éticos... Feito isto, comezamos a elaboración técnica do blogue e sempre nós organizabamos en grupos para a elaboracións dos guións das grabacións.
Nos centros de Infantil e Primaria o traballo era colectivo fomentado sempre o descubrimento por investigación desde a biblioteca.

B. OBXECTO OU TEMÁTICA DE INVESTIGACIÓN PROPOSTOS.

A temática proposta neste proxecto foi o traballo sobre a orixe dos valores éticos e a súa relación coa política.

A continuación relatamos os aspectos traballados por todo o alumnado:

- definición de valioso e valor
- definición de ética
- xustificación dos valores éticos
- o debate entre os sofistas e Sócrtes sobre o carácter relativo ou universal das normas éticas
- a relación entre a ética e a política
- a relación entre a idea do universalismo ético e a declaración universal dos dereitos humanos
- o estudo dos códigos políticos (Constitución, Estatuto e Declaración do DDHH) e a súa fundamentación ética.
- Investigación xornalística sobre o grao de incumprimento de dereitos expresados nos códigos.
- Elaboración dun libro que sirva de denuncia deste incumprimento.

C. BREVE DESCRICIÓN DO PROCESO DE DESEÑO E ELABORACIÓN DA PROPOSTA.

O proceso de deseño parte, como xa dixemos, da idea de que todo alumnado, con independencia da súa idade, e respectando os seus diversos ritmos, pode achegarse a case calquera coñecemento. Desde esta perspectiva valorouse a idea de que o coñecemento adquirido polo alumnado de secundaria podería ser de utilidade para outras etapas educativas. Deste xeito o feito de que fosen non só receptores de coñecemento senón transmisores do mesmo, podería, como así foi, exercer de potente vehículo motivador.

Decidiuse que unha boa canle comunicativa entre os tres centros fose un blogue pois xa tiñamos experiencias da súa funcionalidade ao telo empregado en proxectos semellantes. A creación do blogue serve para mellorar o coñecemento desta ferramenta educativa no noso alumnado. Decidido o carácter xeral do proceso pensouse que debiamos comezar por un proxecto colaborativo no que o alumnado de secundaria crease unha programación dos obxectivos e procedementos a utilizar. O resultado foi a elaboración dunha presentación que orientase o noso camiño durante este curso e ordenar os obxectivos do proceso sen perder de vista os obxectivos marcados.

Xa co obxectivo definido comezamos dous camiños: o primeiro foi o achegamento ao coñecemento da ética a partir de artigos das enciclopedias da biblioteca e de webs específicas sobre esta temática. Buscabamos conceptos e logo tratabamos de trasladalos ao ámbito máis próximo ao alumnado para unha aprendizaxe máis significativa. Un exemplo foi pedirlles que trouxeran algún obxecto valioso para eles e debater sobre o que o facía valioso e así pasar a coñecer o termo usado na ética. O segundo foi o comezo na produción de guións para logo grabar os videos que funcionaría como retos ou misterios que os tres centros tiñamos que resolver.

Fotograma dun dos vídeos-retos

Decidimos que o proxecto tiña que constar de misterios motivadores para o alumnado de infantil e primaria que denominariamos retos nos que lle demandabamos axudas para solucionar as nosas dúbidas. Desde ese momento o alumnado de infantil e primaria comezaba unha intensa tarefa de investigación e deseño de material para un posterior uso que aínda non tiñamos definido. Despois da incesante tarefa investigadora na biblioteca pendurábanse as respostas ao reto por parte de cada centro e a partir de aí propúñase o seguinte reto. Entre retos íamos facéndonos agasallos de carácter emocional como cancións, vídeos visionando os seus traballos, debuxos animados...

Emocionario: visionado a toda clase e profesorado dos traballos de todos os centros

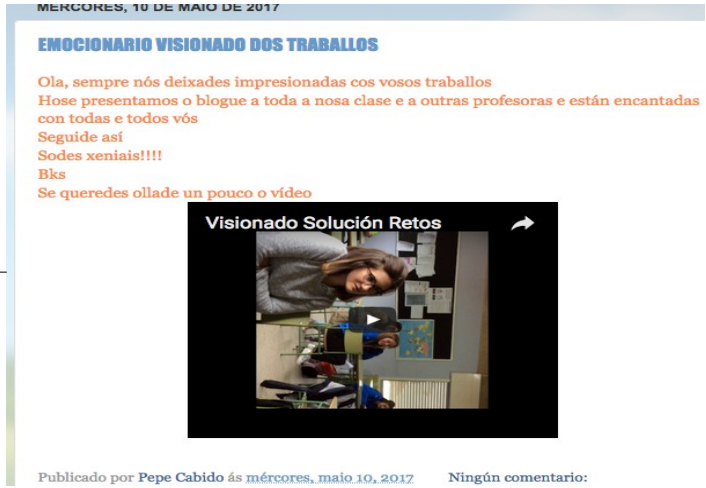
MERCORES, 10 DE MAIO DE 2017

EMOCIONARIO VISIONADO DOS TRABALLOS

Ola, sempre nós deixades impresionadas cos vosos traballos
Hose presentamos o blogue a toda a nosa clase e a outras profesoras e están encantadas con todas e todos vós
Seguide así
Sodes xeniais!!!!
Bks
Se queredes ollade un pouco o vídeo

Publicado por Pepe Cabido ás mércores, maio 10, 2017 Ningún comentario:

D. DOCUMENTACIÓN ELABORADA PARA PROFESORADO E ALUMNADO.

PROFESORADO:

- Presentación dos obxectivos e definición do proxecto
- Guión de traballo para dinamizar o proxecto no segundo trimestre
- Audios e e-mails explicativos para adaptación dos contidos e obxectivos a primaria e infantil.

ALUMNADO:

- A documentación para o alumnado eran as enciclopedias, webs e libros que iamos empregando na biblioteca a partir dos retos propostos e que se expoñen na bibliografía.
- Neste proxecto os vídeos que conteñen os retos funcionaban como documentación organizativa do traballo xa que aí detallabamos os pasos a seguir e os obxectivos a conseguir. Desde aí a documentación ia aparecendo na biblioteca por descubrimento no proceso de investigación.

E.RELACIÓN DAS TAREFAS MÁIS IMPORTANTES REALIZADAS AO LONGO DO PROXECTO POLOALUMNADO.

CON CARÁCTER XERAL:

- tarefas de investigación e documentación
- elaboración de guións de estilo cinematográfico
- a partir dos guión elaboración de vídeos cos distintos retos
- construír respostas aos retos propostos e grabación en vídeo
- pescuda de propostas para a parte do emocionario
- elaboración de mapas conceptuais sobre as temáticas propostas
- debuxos realizados polo alumnado

CON CARÁCTER CONCRETO:

- vídeos con información sobre a guerra civil obtida das súas famílias
- presentación de imaxes contextualizando os códigos políticos da Constitución e Estatuto de Autonomía e a Declaración Universal dos DDHH
- pescuda da información para a elaboración dun libro sobre o incumprimento práctico de dereitos constitucionais.
- elaboración do libro en formato dixital e impreso
- elaboración dun guión que narre o libro en formato dixital coas voces das e dos participantes.
- visita ao Parlamento de Galiza para entregar e explicar aos parlamentarios de todos os grupos o libro e demandar deles accións para o cumprimento dos dereitos.

F. RECURSOS UTILIZADOS ASÍ COMO UNHA ENUMERACIÓN DETALLADA DAS PRINCIPAISFONTES CONSULTADAS PARA A INVESTIGACIÓN.

RECURSOS:

- Blogue
- Ferramentas de Google: correo electrónico, drive...
- Móbiles: ferramentas de comunicación, cámara fotográfica, vídeos, grabador de son...
- Pantallas dixitais
- Plataforma isso
- WeTransfer
- Editores de vídeos: Movie Maker e iMovie
- LibreOffice

FONTES:

BIBLIOGRAFIA:

- Enciclopedia Espasa-calpe. VV.AA. Ed. Espasa Calpe
- Diccionario-enciclopedia Larousse. VV.AA Ed. Larousse
- Constitución Española. Ed Thomson. Aranzadi 2003
- Estatuto de Autonomía (Versión da web do Parlamento de Galicia)

WEBGRAFIA:

- **Web do Parlamento de Galicia**
- **Web Dianoia**
- **web da ONU:** http://www.un.org/es/universal-declaration-human-rights/
- **Para o Estatuto de Autonomía de Galicia:** http://www.xunta.gal/estatuto/titulo-preliminar

G.IMPLICACIÓN DA COMUNIDADE EDUCATIVA, NO SEU CASO.

Ao ser un proxecto que implica o emprego da proxección pública dos traballos do alumnado e da imaxe do propio alumnado resulta imprescindible a implicación das familias desde o primeiro momento. Esta implicación faise notar nun coñecemento do proxecto que é a maior se o comparamos com outras actividades do centro. Notamos a implicación no visionado dos vídeos pendurados no blogue.

Cabe unha mención especial á implicación das familias de infantil e primaria na colaboración coa información recollida polas nenas e nenos sobre a Guerra Civil española. A información recollida polo alumnado, como se dun traballo de campo se tratara, emociona especialmente. Pode ser visionando no blogue.

Por outra banda é destacable o apoio das dirección dos centros a este proxecto. Temos que ter e conta que sendo un proxecto que implicando imaxe pública do alumnado, saídas extraescolares, custo económicos é imprescindible que o equipo directivo apoie en todo momento este tipo de proxectos como así sucedeu.

H.DIFUSIÓN DOS TRABALLOS ENTRE A COMUNIDADE EDUCATIVA.

O traballo ten unha difusión propia que é o blogue no que se pendura toso o realizado.
Enlázase este blogue nas webs dos centros educativos para o coñecemento de toda a comunidade.

Explícase o proxecto nas reunións coas familias e cando se pide a súa colaboración.
Introdúcese a explicación do proxecto no Consello Escolar que debe aprobar à saída para a actividade final.
Envíase comunicación por escrito ás famílias cando se solicita autorización para a saída ao Parlamento.

I. AVALIACIÓN REALIZADA EN RELACIÓN COS CRITERIOS DE AVALIACIÓN E AS COMPETENCIAS CLAVE DO CURRÍCULO, ENTRE OUTROS ASPECTOS. PROCEDEMENTOS EMPREGADOS.

Para a elaboración deste apartado faremos unha breve descrición dos retos relacionándoos logo coas competencias clave traballadas e cos criterios de avaliación.

APRENDER A APRENDER

A competencia de aprender a aprender debería desembocar nunha aprendizaxe máis eficaz e autónoma. Esta competencia foi transversal a todos os retos e tarefas na medida en que todos eran resoltos empregando o debate previo despois de escoitar a proposta enviada a través do vídeo. No debate o alumnado recoñécese como posuidor de coñecementos o que mellora a súa autoestima e o motiva e preparara para a pescuda de información que adoitaba ser o seguinte paso. Deste xeito o alumnado aumentará a

autonomía para aprender por si mesmo e a eficacia para aprender.

VER PROPOSTA DE RETO 2

SOLUCIÓN RETO 2 PRIMARIA

SOLUCION RETO 2 INFANTIL

SOLUCIÓN RETO 2 ESO

COMUNICACIÓN LINGÜÍSTICA

Esta competencia clave inclúe a dimensión pragmático-discursiva da linguaxe: o alumnado recibe e produce mensaxes em contextos distintos, interacciona mediante a linguaxe en distintos contextos e achégase a distintos xéneros discursivos. Realizáronse lecturas de textos, traballouse a linguaxe teatral e a comunicación non verbal para os vídeos, realizáronse mapas conceptuais, fíxemos hermenéutica para interpretar os valores éticos subxacentes aos códigos políticos. Traballouse a capacidade argumentativa para ver de convencer ao adversario dialéctico.

VER EXEMPLO

VER EXEMPLO 2

O alumnado, ademais dos textos audios e textos instrutivos foi quen de crear ou coñecer textos en formatos menos habituais como colaborar na construción dun guión a partir dos seus produtos que enriquecera o libro (produto final)

VER E ESCOITAR O LIBRO

COMPETENCIA DIXITAL

Competencia que supón o coñecemento das principais aplicacións informáticas. Acceso ás fontes e o procesamento da información; igualmente precisa do desenvolvemento de diversas destrezas relacionadas co acceso á información, o procesamento e uso para a comunicación, a creación de contidos...
O alumnado aprende desde o emprego das ferramentas de Google (ás veces non se coñecen ou non se ten competencia para usalas), a creación dun Blogue, o emprego didáctico do canal de YouTube e toma conciencia do beneficios académicos e profesionais dun bo uso da tecnoloxía... Sorprende ás veces a fenda que pode existir entre o alumnado debido ás situacións sociofamiliares, observándose nas dificultades para realizar unha simple presentación.

VER UN DOS EXEMPLOS

COMPETENCIA SOCIAL E CÍVICA

Un proxecto de filosofía que aborde o campo da ética e a política debe destacar o fomento desta competencia como prioritaria. Competencia que implica coñecementos que permitan comprender e analizar criticamente os códigos de conduta. Ademais debe se basearse no coñecemento crítico dos conceptos de democracia, xustiza, igualdade, cidadanía e dereitos humanos e civís, e a relación destes conceptos coa Constitución

española, co Estatuto de Autonomía e a Declaración universal dos Dereitos Humanos e da súa aplicación por parte de diversas institucións. Tamén debe recoller a importancia dunha cidadanía construtiva que participe na toma de decisións.
O exemplo máis importante do fomento desta competencia foron os traballos realizados despois de analizar os códigos políticos mencionados. A tarefa de investigación e a posterior elaboración dun libro de denuncia pola non realización efectiva dos dereitos incluídos na Constitución e Estatuto colabora na idea de facer unha cidadanía construtiva e crítica que pense de xeito autónomo. Ao anterior hai que engadir a visita ao Parlamento de Galicia para entregar aos parlamentarios o libro demandado, como cidadanía crítica, a necesidade de mudar de política nos asuntos que denuncia o noso traballo.

VER LIBRO (PRODUTO FINAL)

VER VISITA AO PARLAMENTO

VER INTERVENCIÓN NO PARLAMENTO

RETOS E OUTROS TRABALLOS E RELACIÓN COS CRITERIOS DE AVALIACIÓN

Co reto 3, as solucións a estes retos e a presentación sobre códigos políticos traballamos os seguinte criterios:

B4.1. Xustificar racionalmente a necesidade dos valores e principios éticos contidos na DUDH, como fundamento universal das democracias durante os séculos XX e XXI,
B4.3. Coñecer e valorar os fundamentos da Constitución española de 1978, identificando os valores éticos dos que parte e os conceptos preliminares que establece.
B4.5. Sinalar e apreciar a adecuación da Constitución española aos principios éticos definidos pola DUDH, mediante a lectura comentada e reflexiva dos "dereitos e deberes dos cidadáns"
B4.6. Coñecer e valorar os elementos esenciais do Estatuto de autonomía de Galicia segundo aparece no seu título preliminar e no título primeiro, capítulos I e II.
B5.1. Sinalar a vinculación entre a ética, o dereito e a xustiza, a través do coñecemento das súas semellanzas, diferenzas e relacións, e analizar o significado dos termos de legalidade e lexitimidade.*
*Este criterio transformouse no coñecemento da relación entre a ética e a política e o lugar da política como realización do ben común e xa que logo da xustiza.
B5.3. Analizar o momento histórico e político que impulsou a elaboración da DUDH e a creación da ONU, coa finalidade de entendela como unha necesidade do seu tempo,
B5.5. Comprender o desenvolvemento histórico dos dereitos humanos como unha conquista da humanidade
B5.6. Avaliar, utilizando o xuízo crítico, a magnitude dos problemas aos que se enfronta a aplicación da DUDH.

Co reto 1 e dous traballamos os seguintes criterios de avaliación:

B5.2. Explicar o problema da xustificación das normas xurídicas, a través da análise das teorías do dereito natural ou iusnaturalismo, o convencionalismo e o positivismo xurídico, identificando a súa aplicación no pensamento xurídico de determinados/as filósofos/as, coa finalidade de ir conformando unha opinión argumentada sobre a fundamentación ética das leis.*
*Neste criterio, como xa adiantamos ao referirnos aos contidos, centrámolo na xustificación das normas éticas e o debate entre relativismo e universalismo no mundo

grego para conseguir “ unha opinión argumentada sobre a fundamentación ética das leis” éticas como fundamento das políticas.

PROCEDEMENTOS

Os procedementos levados a cabo para a avaliación do proxecto foron a observación de todos os procesos levados a cabo e a recollida de evidencias e observacións.
Ademais, a confrontación de cada grupo coas respostas das outras compañeiras e compañeiros, e partindo da andamiaxe creada a partir do traballo propio na resolución do reto, serviu como a mellor das autoavaliacións posibles, permitindo reflexións que xogaron a favor da fixación das aprendizaxes feitas.
Hai que engadir ao anterior pescudas para traballos individuais valorándose en postas en común colectivas que permitían logo a súa mellora

J.FUNCIÓN E PARTICIPACIÓN DA BIBLIOTECA ESCOLAR EN TODO O PROCESO.

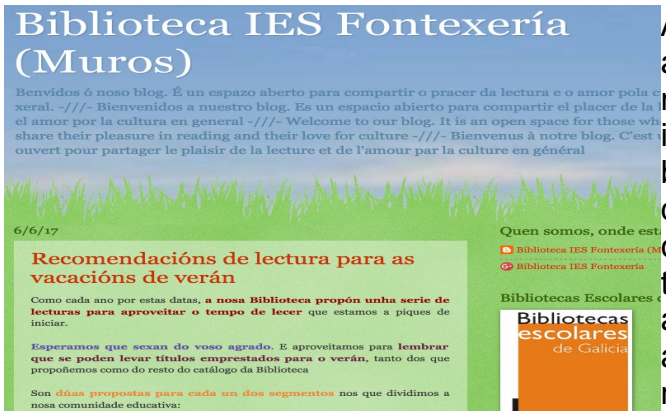

A biblioteca foi o espazo fundamental para a realización do traballo desenvolvendo neste lugar a maior parte da nosa investigación. Consideramos que a biblioteca, na medida en que contén fontes de información escollidas cos criterios de calidade, é o lugar para proxectos deste tipo. O uso deste espazo permite ao alumnado navegar entre libros que seguen a ser unha fonte de información excelente e rigorosa.
O alumnado aprende a facer pescudas dentro da biblioteca e dentro das fontes seleccionadas. Esta aprendizaxe aplicarase nas pescudas que posteriormente fan na rede, mais xa son feitas con outros criterios de calidade e ademais con coñecementos previos que lles permiten escoller fontes fiables. Na biblioteca contouse en todo momento co asesoramento do Dinamizador da biblioteca que nos facía propostas de lecturas e nos guiaba na pescuda de materiais máis axeitados.

Muros a 4 de xullo de 2017

Xosé Cabido Pérez
Departamento de Filosofía
IES Fontexería